

Ricard Biel, bloc UN ALTRE JUNY, 4 de gener de 2012

MALEÏT TALENT

Damià Bardera (Girona, 1982) és un escriptor, és a dir, algú que escriu tenint coses a dir i dient-les molt ben dites i a la seva pròpia manera. Per això en el panorama literari català, caïnita incurable com el país mateix, no té cap futur, tret que per futur entenguem que qui dia passa any empeny. Bardera probablement publicarà en petits segells editorials, dins els quals es farà un nom com a escriptor diguem-ne maleït, però que mai no transcendirà el propi cercle, és a dir, sense esperança d'eclosió no ja amb tota coherència cap a un públic massiu on per lògica no té cabuda, sinó, cosa ben diferent i lamentable, cap a una massa raonable de lectors d'autors de veritat que transcendeixi el grup de lletraferits que per força l'acceptaran. I dic per força perquè, de fet, Bardera tampoc no té cap possibilitat que —pròpiament— l'accepti ni l'esmentat clan lletraferit. Si ho faran és perquè la qualitat de la seva obra és incontestable i s'imposarà en el petit cenacle d'envejosos autoanomenats amb cofoisme maleïts, un grupet de tifes que, curiosament, quan se'ls presenta un autèntic autor de la seva suposada categoria maleïda, l'odien i l'escupen a l'esquena justament per maleït. En el cas de Damià Bardera, l'odiaran en silenci perquè l'escopinada seria massa delatora, i el mediocre farsant intenta amagar la seva condició a còpia de silenci o fals desmenjament cap a la pròpia obra, cosa que no és més que un menyspreu indirecte pel talent d'aquell que el supera. Pobre Bardera, el planyo.

Dit això, acaba de sortir publicat l'excel·lent recull de contes *Fauna animal* (El Cep i la Nansa, 2011). D'entrada he de dir que em sap greu la seva excel·lència, perquè com més amunt apunti Bardera més dura serà la castanya que rebrà el xicot. Però en fi. Egoïstament he de dir que aquells lectors que hem tingut la sort de llegir aquesta obra hem descobert un autor amb un talent enorme, honest i amb un extraordinari ofici, tant pel que fa a l'estil com a la forma. D'estructura

general asimètrica, l'obra avança dins una conceptualitat amb petites baules temàtiques, picades d'ullet en els títols dels contes a autors admirats, i tot en una aposta obsessivament calculada però sense caure en la fredor o l'absència d'esperit narratiu. M'estalviaré esmentar cap conte concret per no predisposar el lector ni caure en la injustícia, atès, a més, que es tracta d'un recull concebut com una totalitat i, doncs, que faria absurda aquí l'anàlisi de les seves parts.

Hi ha coneixement de l'autor d'un món atàvic, rural, tot i que de vegades hàbilment inventat, que canalitza en la seva vessant més violenta, orgànica i sovint escabrosa o escatològica, i que sorprenentment rebla el clau amagant subtilment un pou de suggestió, d'ironia sorneguera o d'un ric simbolisme de caire sociològic. Ras i curt: brutalitat per expressar finesa. Bardera narra la indiferència de la naturalesa, i ho fa amb un precís to indiferent que subratlla aquesta indiferència. Tanmateix, el lector entreveu una extraordinària sensibilitat per copsar un món primari —com indica el títol— marcat per la necessitat i, doncs, sense escrúpols, que essencialment no ha canviat amb la modernitat. Se'ns presenta un món ja gairebé perdut i tanmateix gens anacrònic pel que fa a l'ànima humana, i Bardera ho fa amb un fil de fons que indica un delicat equilibri imprescindible per abordar el tema i que, segons com, és latent o explícit, en girs inesperats de tendresa que creen claroscurs psicològics que sacsegen el lector. Com tota obra de qualitat, *Fauna animal* absorbeix el lector i l'enriqueix, oferint-li diversos nivells de lectures que reinventen els contes i els engrandeixen.

Lectors potencials, engrandi-vos vosaltres tot engrandint aquesta enorme *Fauna animal* escrita per un animal literari. En coneixeu gaires, d'aquests?